

Subject
Code:

9210/TFU-SANS/ELG-II

SET - (A)

Question Booklet No.

690987

परीक्षा केन्द्राध्यक्ष की मोहर
Seal of Superintendent of Examination Centreपरीक्षार्थी द्वारा बॉल-प्वाइंट पेन से भरा जाए
To be filled in by Candidate by Ball-Point pen onlyउत्तर-शीट का क्रमांक
Sl. No. of Answer-Sheetअनुक्रमांक
Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

घोषणा : मैंने नीचे दिये गये निर्देश अच्छी तरह पढ़कर समझ लिए हैं।

Declaration : I have read and understood the instructions given below.

वीक्षक के हस्ताक्षर

(Signature of Invigilator).....

वीक्षक के नाम

(Name of Invigilator).....

अभ्यर्थी के हस्ताक्षर

(Signature of Candidate).....

अभ्यर्थी का नाम

(Name of Candidate).....

Paper : II Subject : SANSKRIT

Time : 2 Hours

Maximum
Marks :

200

इस प्रश्न-पुस्तिका में पृष्ठों की संख्या
Number of Pages in this Question Booklet } 16इस प्रश्न-पुस्तिका में प्रश्नों की संख्या
Number of Questions in this Question Booklet } 100

INSTRUCTION TO CANDIDATES

अभ्यर्थियों के लिए निर्देश

1. Immediately after getting the Booklet read instructions carefully, mentioned on the front and back page of the Question Booklet and do not open the seal given on the right hand side, unless asked by the invigilator. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet. As soon as you are instructed to open the booklet in the first 5 minutes you should compulsorily tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately within 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
2. Write your Roll No., Answer-Sheet No., in the specified places given above and put your signature.
3. Make all entries in the OMR Answer-Sheet as per the given instructions, otherwise Answer-Sheet will not be evaluated.
4. For each question in the Question Booklet choose only one correct/most appropriate answer, out of four options given and darken the circle provided against that option in the OMR Answer-Sheet, bearing the same serial number of the question. Darken the circle with **Black or Blue ball-point pen** only.
5. Darken the circle of chosen option fully, otherwise answers will not be evaluated.

Example : (A) ● (C) (D) If (B) is correct answer.

6. There are 100 objective type questions in this Booklet. All questions are compulsory and carry 2 marks each.
7. Do not write anything anywhere in the Question Booklet or on the Answer-Sheet except making entries in the specified places. Rough work is to be done in the space provided in this booklet.
8. When the examination is over, original OMR Answer Sheet is to be handed over to the invigilator before leaving the examination hall, while the Question Booklet and carbon copy of the Answer-Sheet can be retained by the candidate.
9. There is no negative marks for incorrect answer.
10. Use of any calculator/log table/mobile phone is prohibited.

1. प्रश्न-पुस्तिका मिलते ही मुख पृष्ठ एवं अंतिम पृष्ठ में दिए गए निर्देशों को अच्छी तरह पढ़ लें। दाहिनी ओर लगी सील को वीक्षक के कहने से पूर्व न खोलें। स्टीकर सील के बगैर प्रश्न पुस्तिका या खुले हुये प्रश्न पुस्तिका को स्वीकार न करें। प्रश्न पुस्तिका को खोलने के लिए जैसा ही कहा जायेगा प्रथम 5 मिनट में अनिवार्यतः मुख पृष्ठ पर अंकित पृष्ठों की संख्या एवं प्रश्नों की संख्या को पुस्तिका में पृष्ठों की संख्या एवं प्रश्नों की संख्या से मिलान कर लें। पृष्ठों/प्रश्नों का छूटना या पुनः मुद्रित हो जाना या क्रम में नहीं रहना या अन्य किसी विरोधाभास के कारण प्राप्त त्रुटिपूर्ण प्रश्न पुस्तिका को इन्हीं 5 मिनट के अंदर बदलवा लें। इसके पश्चात न ही प्रश्न पुस्तिका बदला जा सकता है और न ही कोई अतिरिक्त समय दिया जायेगा।
2. ऊपर दिए हुए निर्धारित स्थानों में अपना अनुक्रमांक, उत्तर-पुस्तिका का क्रमांक लिखें तथा अपने हस्ताक्षर करें।
3. ओ.एम.आर. उत्तर-शीट में समस्त प्रविष्टियां दिये गये निर्देशानुसार करें अन्यथा उत्तर-शीट का मूल्यांकन नहीं किया जाएगा।
4. प्रत्येक प्रश्न के उत्तर हेतु प्रश्न-पुस्तिका में प्रश्न के नीचे दिए गए चार विकल्पों में से सही/सबसे उपयुक्त केवल एक ही विकल्प का चयन कर ओ.एम.आर. उत्तर-शीट में उसी विकल्प वाले गोले को, जो उस प्रश्न के सरल क्रमांक से सम्बंधित हो, काले या नीले बॉल-प्वाइंट पेन से भरें।
5. सही-उत्तर वाले गोले को अच्छी तरह से भरें, अन्यथा उत्तरों का मूल्यांकन नहीं होगा।

उदाहरण : (A) ● (C) (D) यदि (B) उत्तर सही है।

6. प्रश्न-पुस्तिका में 100 वस्तुनिष्ठ प्रश्न दिए गए हैं। प्रत्येक प्रश्न के लिए 2 अंक निर्धारित हैं। सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
7. प्रश्न-पुस्तिका तथा उत्तर-शीट में निर्दिष्ट स्थानों पर प्रविष्टियां भरने के अतिरिक्त कहीं भी कुछ न लिखें। रफ कार्य, इस पुस्तिका में उपलब्ध स्थान पर करें।
8. परीक्षा समाप्त के उपरान्त तथा कक्ष छोड़ने के पूर्व मूल ओ.एम.आर. उत्तर-शीट वीक्षक को सौंपा जाए। प्रश्न-पुस्तिका एवं उत्तर-शीट की कार्बन कॉपी परीक्षार्थी अपने साथ ले जा सकते हैं।
9. गलत उत्तरों के लिए ऋणात्मक मूल्यांकन नहीं किया जावेगा।
10. किसी भी तरह के कैलकुलेटर/लॉग टेबल/मोबाइल फोन का प्रयोग वर्जित है।

9210/TFU-SANS/ELG-II

1

Set - A

88888

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ कार्य के लिये जगह

Roll No.	
Name	
Signature	
Date	

Blank space for rough work in Hindi.

Blank space for rough work in English.

संस्कृत - II

1. अशोकस्य अभिलेखानां लिपी मुख्यतया _____ च आस्ताम्।
(A) ब्राह्मी - शारदा
(B) शारदा - देवनागरी
(C) ग्रन्थ - शारदा
(D) ब्राह्मी - खरोष्ठी
2. सांख्यमते मूलप्रकृतिः वर्तते -
(A) विकृतिः
(B) अविकृतिः
(C) प्रकृतिविकृतिः
(D) नप्रकृतिर्नविकृतिः
3. उत्तररामचरिते अङ्गीरसः कः ?
(A) शान्तः
(B) विभत्सः
(C) करुणः
(D) किमपि न
4. "सहाध्यायिनोऽमात्यान्कुर्वीत
दृष्टशौचसामर्थ्यत्वादिति" अमात्यनियुक्तिविषये कस्य
आचार्यस्य मतम् ?
(A) आचार्यविशालाक्षस्य
(B) आचार्यभारद्वाजस्य
(C) आचार्यपराशरस्य
(D) आचार्यपिशुनस्य
5. कृष्णद्वैपायन-व्यासाद् सामवेदाध्यायी शिष्यः कः
आसीत् ?
(A) कात्यायनः
(B) पैलः
(C) जैमिनिः
(D) सुमन्तुः
6. वेदविहितानां कर्मणामानुपूर्व्येण कल्पनाशास्त्रं किम् ?
(A) ब्राह्मणम्
(B) आरण्यकम्
(C) कल्पः
(D) निरुक्तम्
7. शुक्लयजुर्वेद-वाजसनेयि-संहितायां कति अध्यायाः
सन्ति ?
(A) १० (10) दश
(B) ३० (30) त्रिंश
(C) ४० (40) चत्वारिंश
(D) २० (20) विंश
8. उत्तररामचरिते 'चित्रपटदर्शनम्' इति कस्य अङ्कस्य नाम
भवति ?
(A) तृतीय
(B) प्रथमा
(C) चतुर्थ
(D) द्वितीय

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ कार्य के लिये जगह

9. मुद्राराक्षसे मुद्रा केनसह सम्बद्धा अस्ति ?

- (A) राक्षसः
- (B) चन्द्रगुप्तः
- (C) चाणक्यः
- (D) मलयकेतुः

10. सांख्यकारिकोक्तरीत्या प्रमाणानि कति ?

- (A) द्वे
- (B) त्रीणि
- (C) चत्वारि
- (D) षट्

11. पुराणानां रचनाकारः कोऽस्ति ?

- (A) श्रीकृष्णः
- (B) वेदव्यासः
- (C) गणेशः
- (D) बलरामः

12. “हृत्प्रतिष्ठं यदजिरं जविष्ठम्” - इत्यत्र “जविष्ठम्” इति पदस्य कोऽर्थः ?

- (A) वेगवत्
- (B) जरायुक्तम्
- (C) कनिष्ठम्
- (D) वरिष्ठम्

13. रेणुका कस्य माता आसीत् ?

- (A) रामस्य
- (B) परशुरामस्य
- (C) भरतस्य
- (D) बुद्धस्य

14. _____ समानाक्षराण्यादितः ।

- (A) षट्
- (B) सप्त
- (C) अष्टौ
- (D) नव

15. ‘ब्र’ इति अक्षरेण कति पुराणानि सन्ति ?

- (A) द्वयम्
- (B) एकम्
- (C) त्रयम्
- (D) पञ्च

16. अथर्ववेदस्य ब्राह्मणं किमस्ति ?

- (A) गोपथब्राह्मणम्
- (B) ऐतरेयब्राह्मणम्
- (C) शतपथब्राह्मणम्
- (D) पञ्चविंशतिब्राह्मणम्

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ कार्य के लिये जगह

17. मुनि शब्दस्य का संज्ञा भवति ?
 (A) नदी
 (B) घि
 (C) टि
 (D) गति
18. वसन्तकयुतं नाटकं किमस्ति ?
 (A) शाकुन्तलम्
 (B) मृच्छकटिकम्
 (C) उत्तररामचरितम्
 (D) स्वप्नवासवदत्तम्
19. "गत्वा पठित्वा लिखित्वा" इत्यादिषु रूपेषु धातुभ्यः परं कः प्रत्ययः विहितः ?
 (A) क्त्वा
 (B) तुमुन्
 (C) ल्यप्
 (D) शत्
20. बुद्धचरितस्य कस्मिन् सर्गे 'अभिनिष्क्रमणं' वर्णितः ?
 (A) प्रथमे
 (B) तृतीये
 (C) पञ्चमे
 (D) सप्तमे
21. 'निमित्तात् कर्मयोगे' -इत्यनेन सूत्रेण विभक्तिर्भवति -
 (A) चतुर्थी
 (B) तृतीया
 (C) सप्तमी
 (D) पञ्चमी
22. साहित्यशास्त्रे भरतमुनिना उक्तप्रकारं रसः कतिविधः ?
 (A) अष्टौ
 (B) नव
 (C) दश
 (D) एकादश
23. येषां आस्यप्रयत्नं तुल्यं तेषां वर्णानां का संज्ञा ?
 (A) पदसंज्ञा
 (B) गतिसंज्ञा
 (C) सवर्णसंज्ञा
 (D) प्रगृह्यसंज्ञा
24. अधस्तनयुग्मानां समीचीनां तालिकां विचुनुत ।
 (a) नाटकम् (i) निन्दनीयः पुरुषः
 (b) प्रकरणम् (ii) विटः
 (c) याणः (iii) धिरप्रशान्तः
 (d) प्रहसनम् (iv) धारोदात्त
- कूटः
 (a) (b) (c) (d)
 (A) (iv) (iii) (ii) (i)
 (B) (i) (ii) (iv) (iii)
 (C) (iii) (iv) (ii) (i)
 (D) (i) (ii) (iii) (iv)

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ कार्य के लिये जगह

25. सुबन्तं तिङन्तं च किं संज्ञकं स्यात् ?

- (A) विभाषा
- (B) पद
- (C) संहिता
- (D) संयोग

26. " गावैव शुभ्रे मातरो रिहाणे " - इति मन्त्रांशः कस्मिन् संवादसूक्ते वर्तते ?

- (A) पुरुरवा-उर्वशी
- (B) यम-यमी
- (C) सरमा-पणि
- (D) विश्वामित्र-नदी

27. ऋग्वेदस्य अष्टकक्रमे कति अध्यायाः सन्ति ?

- (A) अष्टौ (8)
- (B) दश (10)
- (C) चतुरधिक-एकषष्टिः (64)
- (D) अष्टाविंशत्यधिक-एकसहस्रम् (1028)

28. बाह्यप्रयत्नः कतिविधः ?

- (A) द्वादश
- (B) त्रयोदश
- (C) एकादश
- (D) चतुर्दश

29. वेदान्ते 'अथ' शब्दस्य अर्थो भवति -

- (A) मङ्गलः
- (B) अधिकारः
- (C) आनन्तर्यः
- (D) निरर्थकः

30. शिवविषयकपुराणं किं कथ्यते ?

- (A) सात्त्विकपुराणम्
- (B) राजसपुराणम्
- (C) गुणत्रयात्मकपुराणम्
- (D) तामसपुराणम्

31. 'जयाख्यम्' काव्यं किमस्ति ?

- (A) रामायणम्
- (B) पुराणम्
- (C) वेदः
- (D) महाभारतम्

32. 'गो+यम्' इत्यस्य सन्धि पदं किम् ?

- (A) गव्यम्
- (B) गोऽयम्
- (C) गवाम्
- (D) गावयम्

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ कार्य के लिये जगह

33. याज्ञवल्क्यस्मृत्यनुसारं लेख्यकृतम् ऋणं यावन्न प्रदीयते तावत् _____ भुज्यते।

- (A) व्याधिः
- (B) आधिः
- (C) सिद्धिः
- (D) समृद्धिः

34. तर्कसंग्रहे प्रत्यक्षप्रमाणम् _____।

- (A) इन्द्रियम्
- (B) इन्द्रियार्थसंयोगः
- (C) इन्द्रियवृत्तिः
- (D) इन्द्रियार्थसन्निकर्षजन्यम्

35. सारणीगतं समीचीनमुत्तरं चिनुत -

(a) अमात्ये	(a) वैनयिकी क्रिया आयत्ता
(b) दण्डे	(b) कोशराष्ट्रे आयत्ते
(c) नृपतौ	(c) सन्धिविपर्ययौ आयत्तौ
(d) दूते	(d) दण्डः आयत्तः
- (A) (a), (b), (c), (d)
 - (B) (b), (a), (d), (c)
 - (C) (b), (c), (a), (d)
 - (D) (c), (a), (b), (d)

36. "सञ्चारिणी दीपशिखेव रात्रौ" इत्ययं श्लोकः कस्मिन् सन्दर्भे दृश्यते?

- (A) सीतापरित्यागः
- (B) इन्दुमतीस्वयंवरम्
- (C) रघोः दिग्विजययात्रा
- (D) दिलीपस्य गोसेवा

37. "नमः अर्हद्भ्यः" इति कस्याभिलेखस्य आद्यं वाक्यमस्ति?

- (A) हातीगुम्फाशिलालेखस्य
- (B) ऐहोलशिलालेखस्य
- (C) गिर्नारशिलालेखस्य
- (D) मन्दसौरशिलालेखस्य

38. किरातार्जुनीये महाकाव्ये कति सर्गाः सन्ति?

- (A) विंशतिः
- (B) अष्टादश
- (C) एकोनविंशति
- (D) द्वाविंशतिः

39. राक्षसस्य मित्रं कः अस्ति?

- (A) चन्दनदासः
- (B) चाणक्यः
- (C) चन्दनदासस्य पत्नी
- (D) चन्द्रगुप्तः

40. जैनमते जीवः कतिविधः?

- (A) एकविधः
- (B) त्रिविधः
- (C) द्विविधः
- (D) पञ्चविधः

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ कार्य के लिये जगह

41. निम्नाङ्कितः कः दशकुमारचरिते न वर्णितः ?
 (A) राजवाहनः
 (B) सोमदत्तः
 (C) देवदत्तः
 (D) उपहारवर्मा
42. "रक्षोहागमलध्वसन्देहाः" प्रयोजनम् इति कुत्रोक्तम् ?
 (A) महाभाष्ये
 (B) अष्टाध्याय्याम्
 (C) काव्यानुशासने
 (D) परिभाषेन्दुशेखरे
43. वागीशः इत्यस्य सन्धिविच्छेदः कः ?
 (A) वाक् + ईशः
 (B) वाग् + ईशः
 (C) वागि + ईशः
 (D) वाच् + ईशः
44. पुराणस्य लक्षणम् इदं नास्ति ?
 (A) सर्गः
 (B) कल्पः
 (C) प्रतिसर्गः
 (D) वंशमन्वन्तराणि
45. वशिष्ठस्य पितर्नाम किम् ?
 (A) दुर्वासा
 (B) मित्रावरुणौ
 (C) अगस्ति
 (D) जनकः
46. चित्तभूमिषु इयत्रास्ति ?
 (A) क्षिप्तम्
 (B) मूढम्
 (C) विमूढम्
 (D) विक्षिप्तम्
47. पैपलादशाखा _____ वेदस्य अस्ति।
 (A) ऋग्
 (B) यजुः
 (C) साम
 (D) अथर्व
48. अप्लुतात् ह्रस्वात् अकारात् परस्य रेफस्य किं स्यात् ?
 (A) अकारः स्यात्
 (B) सकारः स्यात्
 (C) उकारः स्यात्
 (D) विसर्गः स्यात्
49. सारस्वतव्याकरणस्य कर्ता कः ?
 (A) कौण्डभट्टः
 (B) नागेशभट्टः
 (C) अनुभूतिस्वरूपाचार्यः
 (D) आनन्दाचार्यः
50. भर्तृहरिणा विरचितं वाक्यपदीयं कति काण्डात्मकम् ?
 (A) त्रि
 (B) द्वि
 (C) पञ्च
 (D) षट्

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ कार्य के लिये जगह

51. महाभारतस्य कस्मिन् पर्वणि भगवद्गीताऽस्ति ?
- (A) वनपर्वणि
(B) भीष्मपर्वणि
(C) सभापर्वणि
(D) द्रोणपर्वणि
52. "वैयाकरणसिद्धान्तमञ्जूषा" 'लघुमञ्जूषा', परमलघुमञ्जूषा" इत्येतेषां रचयिता कः ?
- (A) भट्टोजीदीक्षितः
(B) शाकटायनः
(C) नागेशभट्टः
(D) भोजदेवः
53. सत्त्वप्रधानं भवति _____ ।
- (A) आख्यानम्
(B) नाम
(C) कारकम्
(D) निपातः
54. न्यायमते पदार्थयोः सम्बन्धनियामकः कः ?
- (A) योग्यता
(B) आसत्तिः
(C) आकांक्षा
(D) लक्षणा
55. एतेषु आनन्दवर्धनस्य सिद्धान्तः कः ?
- (A) रससिद्धान्तः
(B) ध्वनिसिद्धान्तः
(C) रीतिसम्प्रदायः
(D) औचित्यसम्प्रदायः
56. नारदीयशिक्षा कस्य वेदस्य शिक्षाग्रन्थोऽस्ति ?
- (A) सामवेदस्य
(B) ऋग्वेदस्य
(C) यजुर्वेदस्य
(D) अथर्ववेदस्य
57. कस्य मते वक्रोक्तिस्तु अलंकार एवास्ति ?
- (A) दण्डीमते
(B) विश्वनाथमते
(C) कुन्तकमते
(D) भारविमते
58. संहितोपनिषद् का ?
- (A) ईशोपनिषद्
(B) कठोपनिषद्
(C) बृहदारण्यकोपनिषद्
(D) श्वेताश्वतरोपनिषद्

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ कार्य के लिये जगह

59. रघुवंशस्य मंगलाचरणे कस्य वन्दना समुपलभ्यते ?
 (A) विष्णोः
 (B) शिवस्य
 (C) गणेशस्य
 (D) मातुः
60. 'वक्तुमूच्छति' इत्यस्य सन्नतं रूपम् एतेषु किं भवति ?
 (A) विवृणोति
 (B) विवक्षातः
 (C) विवक्षति
 (D) व्याख्याति
61. कः देवः "अध्वराणां गोपा" अस्ति ?
 (A) वरुणः
 (B) सूर्यः
 (C) इन्द्रः
 (D) अग्निः
62. अनुक्ते कर्मणि का विभक्तिः भवति ?
 (A) तृतीया
 (B) चतुर्थी
 (C) द्वितीया
 (D) पञ्चमी
63. एतेषु वीररसस्य स्थायिभावः कः ?
 (A) रतिः
 (B) हासः
 (C) विस्मयः
 (D) उत्साहः
64. 'त्रिमुनिव्याकरणम्' इत्यत्र 'त्रिमुनि' पदेन के गृह्यन्ते ?
 (A) पाणिनिः, यास्कः, भर्तृहरिश्च
 (B) पाणिनिः, कात्यायनः, पतञ्जलिश्च
 (C) यास्कः, आपिशलिः, शाकटायनश्च
 (D) शाकटायनः, कात्यायनः, काशकृत्स्नश्च
65. शिशुपालबधस्य प्रतिनायकः कः ?
 (A) श्रीकृष्णः
 (B) नारदः
 (C) शिशुपालः
 (D) कोऽपि नास्ति
66. शाकटायनव्याकरणे कति अध्यायाः सन्ति ?
 (A) अष्टौ
 (B) दश
 (C) नव
 (D) एकादश
67. कालक्रमेण अवरोहक्रमेण कवीनां क्रमं चिनुत -
 (A) भवभूतिः, कालिदासः, श्रीहर्षः, बाणभट्टः ।
 (B) बाणभट्टः, भवभूतिः, कालिदासः, श्रीहर्षः ।
 (C) कालिदासः, भवभूतिः, बाणभट्टः, श्रीहर्षः ।
 (D) कालिदासः, भवभूतिः, श्रीहर्षः, बाणभट्टः ।
68. मनुस्मृत्यनुसारं धर्मस्य किं लक्षणम् ?
 (A) वेदः, स्मृतिः, सदाचारः, आत्मनः तुष्टिः ।
 (B) सत्कर्म, सत्चिन्ता, सन्मार्गः, सदाचारः ।
 (C) स्वाध्यायः, तपः, यज्ञः, दानम् ।
 (D) दया, अहिंसा, आर्जवम्, क्षमा ।

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ कार्य के लिये जगह

69. उपमितिकरणं किम् ?

- (A) इन्द्रियम्
- (B) पदज्ञानम्
- (C) व्याप्तिज्ञानम्
- (D) सादृश्यज्ञानम्

70. कुलं दहति _____ सपशुद्रव्यसंचयम्।

- (A) दावाग्निः
- (B) राजाग्निः
- (C) आहवनीयाग्निः
- (D) कोपाग्निः

71. “ कस्मै देवाय हविषां विधेम ” - इति कस्य स्तुतिः ?

- (A) प्रजापतेः
- (B) अग्नेः
- (C) इन्द्रस्य
- (D) सूर्यस्य

72. कुन्तकम् अनुसृत्य वक्रता कतिविधा ?

- (A) षड्विधः
- (B) द्विविधा
- (C) सप्तविधा
- (D) अष्टविधा

73. ऋग्वेदस्य कालनिर्धारणे कयोः द्वयोः विदुषोः आधारः समानोऽस्ति ?

- (A) मैक्समूलर-वेबरयोः
- (B) विन्टरनिट्स-वेबरयोः
- (C) जैकोबी-वेबरयोः
- (D) जैकोबी-तिलकयोः

74. _____ एव ब्राह्मणग्रन्थानां मुख्यविषयोऽस्ति।

- (A) विधिः
- (B) अर्थवादः
- (C) पुराकल्पः
- (D) निर्वचनम्

75. सारणीगतं समीचीनमुत्तरं चिनुत -

(a) कृतयुगे	(a) ज्ञानपरधर्मः
(b) त्रेतायां	(b) यज्ञपरधर्मः
(c) द्वापरे	(c) तपःपरधर्मः
(d) कलौ	(d) दानपरधर्मः

- (A) (a), (b), (c), (d)
- (B) (c), (b), (a), (d)
- (C) (b), (c), (a), (d)
- (D) (d), (a), (b), (c)

76. “पस्पशाहिनकम्” कस्मिन् ग्रन्थे उपलभ्यते ?

- (A) सरस्वती कण्ठाभरणे
- (B) व्याकरणमहाभाष्ये
- (C) परिभाषेन्दुशेखरे
- (D) सिद्धान्तकौमुद्याम्

77. वामनजयादित्याभ्यां लिखितः व्याकरणग्रन्थः कः ?

- (A) सिद्धान्तकौमुदी
- (B) परिभाषेन्दुशेखरः
- (C) काशिका
- (D) बालमनोरमा

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ कार्य के लिये जगह

78. रत्नावली नाटिकायाम् उदयनः एतेषु कीदृशः नायकः ?
- (A) धीरोद्धतः
(B) धीरललितः
(C) धीरोदात्तः
(D) धीरशान्तः
79. शुनःशेषोपाख्यानम् कस्मिन् ग्रन्थे विद्यते ?
- (A) ऐतरेयब्राह्मणे
(B) छान्दोग्योपनिषदि
(C) अथर्ववेदे
(D) गोपथब्राह्मणे
80. "राष्ट्राभिवर्द्धनम्" इति सूक्तस्य किं छन्दः ?
- (A) अनुष्टुप्
(B) त्रिष्टुप्
(C) गायत्री
(D) विराट्
81. विदुरः कस्य पुत्रः आसीत् ?
- (A) गौतमस्य
(B) कृपाचार्यस्य
(C) व्यासस्य
(D) दुर्वासायाः
82. मातृशब्दस्य द्वितीयाविभक्ति बहुवचनं रूपं किम् ?
- (A) मातृन्
(B) मातुः
(C) मातृः
(D) मातरि
83. परमर्मज्ञः प्रगल्भश्छात्रः _____ गूढपुरुषः अस्ति।
- (A) उदास्थित -
(B) कापटिक -
(C) गृहपतिक -
(D) तापसव्यञ्जन -
84. "पुष्पेभ्यः स्पृहाति" इत्यत्र चतुर्थी विभक्ति केन सूत्रेण विधीयते ?
- (A) रूच्यर्थानां प्रीयमाणः
(B) स्पृहेरीप्सितः
(C) आधारोऽधिकरणम्
(D) क्रुधद्रुहोरूपसृष्टयोः कर्म
85. कः कोशः कारणशरीरम् ?
- (A) मनोमयकोशः
(B) आनन्दमयकोशः
(C) विज्ञानमयकोशः
(D) प्राणमयकोशः

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ कार्य के लिये जगह

86. रीतिसम्प्रदाय प्रवर्तकः एतेषु लाक्षणिकेषु कः भवति ?
- (A) दण्डी
(B) भरतः
(C) भामहः
(D) वामनः
87. कालसूक्तम् अथर्ववेदस्य कस्मिन् काण्डे अस्ति ? कतिसंख्यकञ्च सूक्तमस्ति ?
- (A) १०.५३ (X.53)
(B) १.२९ (I.29)
(C) १९.५३ (XIX.53)
(D) १.१ (I.1)
88. भाषाशास्त्रमनुसृत्य अनुनासिकवर्णाः कति ?
- (A) पञ्च
(B) अष्टौ
(C) त्रीणि
(D) चत्वारि
89. “भाववृत्तम्” इति किं सूक्तं ज्ञायते ?
- (A) ज्ञानसूक्तम्
(B) अक्षसूक्तम्
(C) इन्द्रसूक्तम्
(D) नासदीयसूक्तम्
90. वेदान्ते अज्ञानम् _____ ।
- (A) निर्गुणम्
(B) त्रिगुणम्
(C) अथावरूपम्
(D) सत्
91. शकुन्तलया सह हस्तिनापुरं यावत् का गच्छति ?
- (A) प्रियंवदा
(B) गौतमी
(C) अनसूया
(D) मेनका
92. अर्थसंग्रहानुसारेण धर्मोऽस्ति ।
- (A) आचारो परमो
(B) यागादिरेव
(C) वेदपठनम्
(D) सन्ध्यावन्दनम्
93. मम्मटस्य उपाधिः अस्ति -
- (A) पण्डितः
(B) कविगुरुः
(C) राजानकः
(D) अलंकारगुरुः

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ कार्य के लिये जगह

94. भारविः भारतस्य कस्य भागस्य निवासी ?

- (A) दक्षिणभागस्य
- (B) पूर्वभागस्य
- (C) उत्तरभागस्य
- (D) किमपि नास्ति

95. श्रीहर्षस्य मातुलः कः आसीत् ?

- (A) जगन्नाथः
- (B) मम्मटः
- (C) दण्डी
- (D) भारवि

96. अर्थशास्त्रानुसारं चतुर्विधाः विद्याः काः सन्ति ?

- (A) ऋग्वेदः, यजुर्वेदः, सामवेदः, अथर्ववेदः ।
- (B) संहिता, ब्राह्मणम्, आरण्यकम्, उपनिषदः ।
- (C) आन्वीक्षिकि, त्रयी, वार्ता, दण्डनीतिः ।
- (D) शिक्षा, कल्पो, व्याकरणम्, निरुक्तम् ।

97. “माधुरमक्षरव्यक्तिः पदच्छेदस्तु सुस्वरः ।

धैर्यं लयसमर्थञ्च षडेते पाठका गुणाः ॥

इति कुत्रोक्तम् -

- (A) अष्टाध्यायी
- (B) पाणिनीयशिक्षा
- (C) काशिका
- (D) मनुस्मृतिः

98. व्याकरणशास्त्रे भट्टोजीदीक्षितेन इयं व्याख्या लोके प्रसिद्धा ।

- (A) बालमनोरमा
- (B) प्रौढमनोरमा
- (C) सञ्जीवनी
- (D) जीवातु

99. धृतराष्ट्रस्य मन्त्री कः ?

- (A) विदुरः
- (B) सान्तनुः
- (C) सञ्जयः
- (D) भीष्मः

100. पतञ्जलिमनुस्मृत्य षट्षु वेदाङ्गेषु प्रधानं किम् ?

- (A) शिक्षा
- (B) व्याकरणम्
- (C) कल्पः
- (D) निरुक्तम्

- o O o -

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ कार्य के लिये जगह

SPACE FOR ROUGH WORK / रफ कार्य के लिये जगह

उत्तर अंकित करने का समय : 2 घंटे
Time for marking answers : 2 Hours

अधिकतम अंक : 200
Maximum Marks : 200

नोट :

1. इस प्रश्न-पुस्तिका में 100 प्रश्न हैं - प्रत्येक प्रश्न 2 अंक का है। सभी प्रश्न हल करना अनिवार्य है।
2. प्रश्नों के उत्तर, दी गई OMR उत्तर-शीट (आंसर-शीट) पर अंकित कीजिए।
3. ऋणात्मक मूल्यांकन नहीं किया जावेगा।
4. किसी भी तरह के कैलकुलेटर या लॉग टेबल एवं मोबाइल फोन का प्रयोग वर्जित है।
5. OMR उत्तर-शीट (आंसर-शीट) का प्रयोग करते समय ऐसी कोई असावधानी न करें/बरतें जिससे यह फट जाये या उसमें मोड़ या सिलवट आदि पड़ जाये जिसके फलस्वरूप वह खराब हो जाये।

Note :

1. This Question Booklet contains 100 questions. Each question carries 2 marks. Answer all questions.
2. Indicate your answers on the OMR Answer-Sheet provided.
3. No negative marking will be done.
4. Use of any type of calculator or log table and mobile phone is prohibited.
5. While using OMR Answer-Sheet care should be taken so that the Answer-Sheet does not get torn or spoiled due to folds and wrinkles.